

TOPLUM TEMELLİ TURİZM ÇEŞİDİ OLARAK HOMESTAY ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

KARASAKAL, Sezer, (Dr. Öğr. Üyesi), Antalya Bilim Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, Antalya, Türkiye.

E-posta: sezer.karasakal@antalya.edu.tr ORCID: 0000-0002-4713-2735

Özet

Homestay turizm 1990'lı yıllardan itibaren birçok ülke için önemli bir turizm türü olarak gelişme göstermiştir. Homestay yerel halka, çevreye ve kültüre önem veren bir turizm anlayışıdır. Dünyada, Tayland ve Malezya gibi farklı ülkeler tarafından başarıyla yürütülen homestay turizme ilişkin ulusal düzeyde akademik bir çalışmaya ve uygulamaya rastlanmamıştır. Bu çalışmanın amacı, homestay turizm ile ilgili uluslararası yazında yapılmış çalışmaların bir taramasını yaparak, değerlendirme ve önerilerde bulunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Homestay, Toplum temelli turizm, Sürdürülebilirlik

AN EVALUATION ON HOMESTAY AS A TYPE OF COMMUNITY- BASED TOURISM

Abstract

Homestay tourism has developed as an important type of tourism for many countries since 1990s. Homestay is a tourism approach that gives importance to the local people, environment and culture. To the best of author's knowledge, there is no academic study and practice in Turkey on homestay tourism, which has been successfully carried out by different countries such as Thailand and Malaysia. The aim of this study is to make evaluation and suggestions by reviewing the studies in international literature on homestay tourism.

Keywords: Homestay, Community-based tourism, Sustainability

Atıf Bilgisi / Reference Information

Karasakal, S. (2022). Toplum Temelli Turizm Çeşidi Olarak Homestay Üzerine Bir Değerlendirme, Turistika, 2(2), Eylül 2022, 23-29.

GİRİŞ

Modern anlamda turizm olgusunun ortaya çıkmasından bugüne kadar birçok turizm ürünü geliştirilmiştir. Geliştirilen ve çeşitlendirilen turizm ürünlerinin en önemli amacı turistlerin ihtiyaçlarını karşılamak ve destinasyona turist çekmektir. Homestay turizm 1990'lı yıllardan sonra hız kazanmış bir turizm türüdür. Homestay kavramı farklı ülkelerde, farklı anlamlarda kullanılmaktadır. Örneğin, Yeni Zelanda ve Avustralya çiftlik (farmstay) turizmi için kullanılırken, Birleşik Krallık'ta İngilizce'sini geliştirmek isteyen kişilerin aile yanında konaklamasını ifade etmek için kullanılmaktadır (Mura, 2015). Diğer bir anlam ise turistin konaklamasını aile yanında gerçekleştirmesi ve bu esnada aile ve çevre ile kültürel bir etkileşim yaşamasını ifade etmek için kullanılmaktadır (Hamzah, 2007). Bu çalışmada da homestay turizm kavramı bu anlamıyla kullanılacaktır.

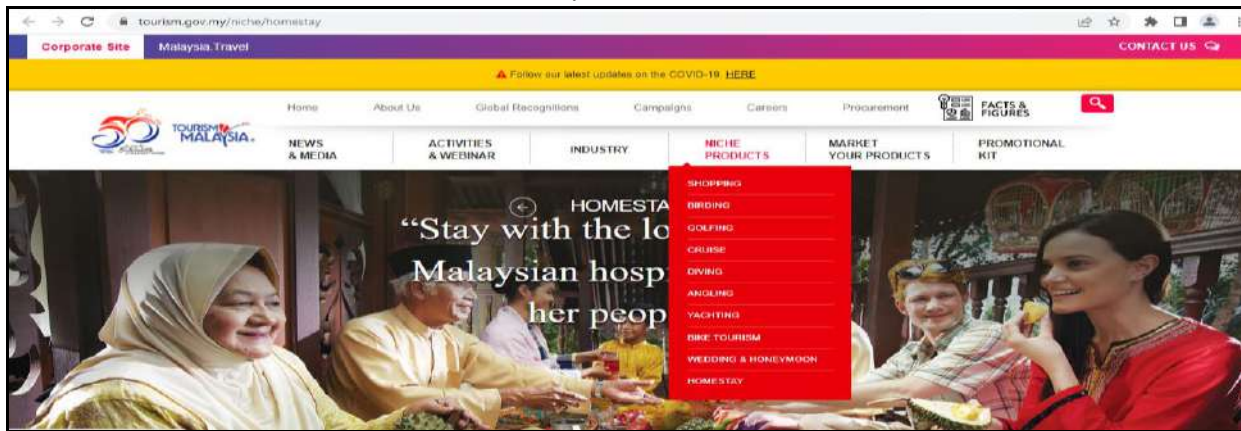
Türk turizminin mevsimselliği konusu, uzun yıllardır birçok platformda hem akademisyenler hem de sektör temsilcileri tarafından ifade edilmektedir. Turizm hareketliliğini 12 aya çıkarmak için birçok öneri getirilmiştir. Bunların önemli bir kısmı (örn. futbol, golf, kış) başarılı olmuştur. Diğer yandan, turizmin yarattığı ekonomik değerin belirli bölgelerle (örn. Antalya, Muğla, İstanbul, Nevşehir) sınırlı kaldığı söylenebilir. Dolayısıyla hem turizmi çeşitlendirip mevsimselliği minimize etmek hem de ortaya çıkan ekonomik değeri yerel halka ulaşmasını sağlamak açısından homestay turizm birçok fırsat sunmaktadır. Bu bakımından homestay turizmin ülkemizde farkındalığının artması, bilim insanları

tarafından ele alınması ve devlet teşvikleriyle seçilmiş bölgelerde yerel halk tarafından uygulanması önem arz etmektedir. Çalışmanın amacı homestay turizm anlayışını, içeriğini ve yapılış şeklini ortaya koyarak ulusal yazına katkı sağlamaktır. Bu doğrultuda, homestay turizmini daha kapsamlı ortaya koymak amacıyla ikincil kaynaklardan faydalanılmıştır. WoS (Web of Science) ve Google Scholar veri tabanlarında "homestay" anahtar kelimesi ile arama yapılarak açık erişimde olan makaleler incelenmiştir. Böylece homestay turizminin öne çıkan özellikleri ve yapısı ortaya konmaya çalışılmıştır.

1. TOPLUM TEMELLİ TURİZM

İlk olarak 1990'lı yılların ortasında ortaya çıkmaya başlayan kavram, birçok araştırmacı tarafından incelenmiştir (Hussin ve Kunjuran, 2014). Alternatif turizm felsefesi ile ortaya çıkan toplum temelli turizm; destinasyon paydaşlarından biri olan yerel halkın katılımını temel alan, sürdürülebilir ve sorumlu turizm anlayışını içselleştirmiş modeldir (Misir vd., 2022). Toplum temelli turizm, yerel halkın önemli ölçüde rol aldığı ve eşitlikçi bir ekonomik büyümenin hedeflendiği bir turizm modelidir (Tuncer, 2019). Toplum temelli turizmin başarılı olabilmesi için yerel girişimcilerin varlığına ek olarak bölgenin konumu (örn. erişilebilirlik), ticari olarak sürdürülebilir olması (örn. ürün ya da hizmet kalitesi, fiyat), yasal bir zemine oturtulması (örn. mevzuat) ve uygulanabilir olması (örn. iş birliği, maliyet) önemlidir (Hussin ve Kunjuran, 2014).

Görsel 1. Malezya Turizm Tanıtım Portalı

Kaynak: Malaysia. Travel, 2022

1. HOMESTAY TURİZM

Turizm olgusu turisti, çevreyi, insanı, işi ve çevreyi içine alan bir anlayıştır (Williams ve Lawson, 2001). Bu anlayışla, 1992 yılında Rio’da yapılan zirvede toplum temelli turizm anlayışının bir ürünü olarak homestay kavramı ortaya çıkmıştır (Budhathoki, 2014). Kavram ilk olarak, eğitim amacıyla yurtdışına giden öğrencilerin aile yanında konaklaması için kullanılırken, daha sonraları bir turizm çeşidi olarak ön plana çıkmıştır (Biswakarma, 2015).

Homestay, turistin yerel kültürü, hayat biçimini veya dilini öğrenmek amacıyla yerel halktan birinin evinde ücret karşılığı konaklamasıdır. Evde, ziyaretçi için ayrı bir oda ve diğer temel ihtiyaçlarını (lavabo ve banyo) karşılayabileceği olanaklar bulunmalıdır (Seubsamarn, 2009). Ev sahibi, turisti bir aile üyesi olarak görür ve evde rutin yaşam devam eder (Gu ve Wong, 2006). Homestay turizm, turistin toplumun yaşam biçimini, el sanatlarını, mutfakını, geleneklerini görmesi için bir fırsat sunmaktadır (Jamal vd., 2011). Örneğin, homestay kapsamında geleneksel oyunlar oynanmakta, evde yemekler pişirilmekte ve danslar yapılmaktadır (Jamaludin vd., 2010). Dolayısıyla homestay turizmin başarılı olabilmesi için ev sahibinin rolü oldukça fazladır (Bhuiyan vd., 2013).

Homestay turizmde ev sahipliği yapan aile, ekonomik olarak gelir elde ederken, turizm bilincinin etkisiyle hem çevresindeki turistik değerleri hem de flora ve fauna alanlarını koruma

eğilimi gösterebilir. Bununla birlikte, evinde konuk ettiği turist ile etkileşime girerek farklı insanları ve kültürleri tanıma fırsatı da elde etmektedir. Ziyaretçi ise merak ettiği kültürü doğrudan tanıyabilmektedir (Mapjabil vd., 2015).

Homestay programını dünyada en iyi uygulayan ülkeler genellikle Asya kıtasında bulunmaktadır. Örneğin, Malezya’nın sahip olduğu doğal çeşitlilik ve etnik zenginlik (örn. Çinli, Malay, Hintli, Kadazan) homestay için önemli fırsatlar sunmaktadır (Ariff vd., 2015). Ayrıca tanıtım ve teşviklerle, Malezya başarılı bir konuma gelmiştir. Malezya’da homestay programını ilk olarak 1995 yılında Temerloh’da Kültür, Sanat ve Turizm Bakanlığı öncülüğünde başlatılmıştır. Görsel 1’de Malezya Tanıtım Kurulu’nun (Malaysia Tourism Promotion Board-MTPB) web sitesinde “niche products” sekmesi altında homestay turizmne ait bilgiler paylaşılmaktadır. Dolayısıyla homestay resmi kanallar aracılığı ile pazarlanmaktadır. Programın amacı, kırsal kesimde yaşayan insanların turizm sektörüne katılımlarını teşvik etmek ve ekonomik kazanç elde etmelerini sağlamaktır (Jamaludin vd., 2010). Malezya Turizm Bakanlığı teşvik ve uygulamalarıyla 2005 yılında 78 olan homestay programına kayıtlı ev sahibi sayısı, 2011 yılında 231’e çıkmıştır (Hussin ve Kunjuraman, 2014). Malezya homestay turizm rakamlarına baktığımızda 2014 yılında 296,439 yerli, 71,034 yabancı turist bu kapsamda konaklama gerçekleştirmiştir (Muslim vd., 2017).

Tablo 1. ASEAN Homestay Kriterleri

Ana madde	Alt madde	Kriter sayısı
1. Ev Sahibi	Köy ve toplum	3
	Homestay operatörü	1
2. Konaklama	Ev	6
	Yatak odası	5
	Tuvalet/banyo	3
3. Aktiviteler	Köy ve toplum temelli aktiviteler	2
	Çevre	2
	Otantiklik	1
4. Yönetim	Liderlik	1
	Organizasyon	3
	Veri tabanı	3
	Kapasite ve eğitim	2
	İş birliği	1

5. Yer	Erişebilirlik	2
6. Hijyen ve temizlik	Ev (mutfak, yatak odası ve tuvalet)	5
	Çevre	3
	Yemek hazırlama	7
7. Güvenlik	Güvenlik eğitimi	1
	Güvenli tesisler ve aktiviteler	4
	Güvenlik konuları hakkında bilgilendirme	4
	Acil kurtarma ve tahliye	4
8. Pazarlama	Tutundurma faaliyetleri	4
	Tur operatörleri ile iş birliği	2
	Çevrimiçi pazarlama	2
9. Sürdürülebilirlik ilkeleri	Ekonomik sürdürülebilirlik	8
	Çevresel sürdürülebilirlik	6
	Sosyo-kültürel sürdürülebilirlik	4

Kaynak: ASEAN (2016)

2.1. HOMESTAY VE MOTİVASYON

Yapılan yazın taraması sonucunda, homestay motivasyonu ile ilgili iki araştırma konusunun öne çıktığı görülmektedir. Bunlar: homestay turizmi kapsamında ev sahibi olma motivasyonu ve turist olarak seyahat etme motivasyonlarıdır. Ev sahibi olarak katılma motivasyonları arasında homestay turizmin sahip olduğu potansiyel, kendi işine sahip olma arzusu, zaman yönetiminde esneklik, daha fazla gelir elde etme arzusu ve kişisel tatminin ön plana çıktığı görülmektedir (Ariff vd., 2015). Başka bir çalışmada ise yeni deneyimler yaşama, iyi bir gelir yaratması, boş zamanı değerlendirme ve bireysel yetenekleri geliştirme vurgulanan motivasyon araçları olmuştur (Mohd Salleh vd., 2014).

Turist motivasyonunu araştıran çalışmalar incelendiğinde ödenen paranın karşılığını alma, dinlenme ve rahatlama, eğlenme ve macera arayışı, farklı kültürleri keşfetme, kültürel etkinliklere katılma ve yeni yerler görme unsurları belirlenmiştir (Seubsamarn, 2009). Başka bir çalışma ise otantik deneyim, güvenlik ve ev sıcaklığı, uygun fiyat, öğrenme ve çevre koruma motivasyonları ile seyahat edildiğini ortaya koymuştur (Agyeiwaah vd., 2013). Güncel bir çalışmada ise motivasyon unsurları itme ve çekme faktörleri ile açıklanmıştır (Dey vd., 2020). Çekme unsurları olarak kültürel ve

kırsal çekicilikler ve destinasyonun konumu olarak belirlenirken, itme unsurları olarak olağan çevreden uzaklaşmak, deneyimi başkalarına anlatmak, yeni şeyler keşfetmek, aile ve arkadaşları bir araya getirmek ve yeni insanlarla tanışmak olarak belirlenmiştir (Dey vd., 2020).

2.2. HOMESTAY KRİTERLERİ

Homestay turizm kapsamında ev sahibi olarak turist kabul edebilmek için karar vericiler tarafından çeşitli kriterler getirilmiştir. Tayland'da belirlenen kriterler on başlık altında düzenlenmiştir (Kontogeorgopoulos vd., 2015). Bunlar: konaklama (iyi düzenlenmiş ev, temiz ve konforlu yatak, temiz banyo ve tuvalet, dinlenme yeri, yeterli mutfak eşyası), yemek (temiz içme suyu, temiz mutfak), güvenlik (ilk yardım malzemeleri), misafirperverlik (toplum hakkında bilgi verme fırsatı), tur programı (toplum tarafından kabul görmüş ve açık bir şekilde belirlenmiş turlar, turizm aktiviteleri hakkında bilgi verme olanakları), doğal kaynaklar ve çevre (doğal çekiciliklerin bakımı, küresel ısınmayı önleyici etkinlikler), kültür (yerel kültürü koruma), toplum ürünleri için değer yaratma (toplumu yansıtan hediyelik eşyalar üretip turistlere satmak), homestay yönetimi (köylülerle iş birliği, elde edilen faydanın eşit dağılımı), halka ilişkilerdir (açık, detaylı ve güncel ürün fiyat bilgisi).

Malezya’da ise her vatandaş Turizm, Sanat ve Kültür Bakanlığı’na kaydolduğu ve belirtilen düzenlemelere uyduğu sürece homestay programı kapsamında ev sahibi olarak turist kabul edebilmektedir. Bu düzenlemeler: evin konumu (ulaşılabilir, uygun çevre), temel hizmetler (evin büyüklüğü, misafir için ayrı oda), temizlik (evin çevresinin temiz olması, etkin geri dönüşüm sistemi), güvenlik (misafirler için sigorta, yangın ile mücadele sistemi), yemek hazırlama rehberi (mutfak düzeni), araç ve gereçler (yemek hazırlamak ve temizlik için donanım) (Mapjamil vd., 2015).

Güneydoğu Asya Ulusları Birliği (ASEAN-The Association of Southeast Asian Nations) 2016 yılında “ASEAN Homestay Standard” ismi altında bir kitapçık yayınlamış, birliğe bağlı ülkeleri bağlayan homestay standartları belirlemiştir (ASEAN,

2016). Birliğe bağlı ülkeler: Brunei Krallığı, Kamboçya, Endonezya, Lao Demokratik Halk Cumhuriyeti, Malezya, Myanmar, Filipinler, Singapur, Tayland ve Vietnam’dır. Kılavuzda, toplamda dokuz ana madde, 27 alt madde ve 91 kriter bulunmaktadır (bkz. Tablo 1). Görüldüğü üzere politika yapıcılar evlerinde turist ağırlayacak kişiler için çeşitli standartlar getirmişlerdir. Bu standartların hem ziyaretçi hem çevre hem de ev sahibini koruyan düzenlemeler olduğu görülmektedir.

2.3. HOMESTAY FIRSATLARI VE TEHDİTLERİ

Farklı bir turizm çeşidi olarak homestay turizm bölgeye birçok açıdan fayda sağlarken, benzer şekilde tehditler de oluşturabilir. İki farklı çalışmada ele alınan fırsatlar ve tehditler Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Homestay Turizmin Getirdiği Fırsatlar ve Tehditler

Fırsatlar	Tehditler
Ekonomik • Kırsal yerlerde iş fırsatı yaratmaktadır, • Yerel halkı turizme yönlendirmektedir, • El sanatlarının ekonomiye kazandırılmasına yol açmaktadır, • Üretime teşvik etmektedir.	Ekonomik çeşitlilik Yerli halk turizmden gelir elde ettikçe ve bu gelir her yıl düzenli olarak arttıkça, çiftçilik, balıkçılık gibi işleri bırakabilir.
Sosyal • Kültür paylaşımı için zemin oluşturur, • Farklı etnik köken, din ve dilden olan insanların arasındaki önyargıyı kırmaya yol açar, • Yerlilerin yeni bir dil ve kültür öğrenmelerine yol açar.	Sosyal uyum Bölgede turizm geliştikçe, homestay kapsamında iş yapan kişiler ile diğer yerli halk arasındaki uyum ve denge bozulmaya başlayabilir.
Çevresel • Çevre bilinci oluşturur, • Yerlilerin sosyal alanları, tesisleri ve evleri sürekli temiz tutmasına teşvik eder, • Flora ve faunayı koruma bilinci oluşturur, • Geri dönüşüm bilinci oluşturur.	Kırsal otantiklik Ziyaretçi sayısının artması bölgenin otantikliğine zarar verebilir.
Turizm • Ziyaretçilerin doğal ve kültürel zenginliği görme fırsatı oluşturur, • Bölgenin yatak arzını artırır, • Mevsimselliği minimize eder, • Turizm bilincinin yerele inmesini sağlar.	

Kaynak: Bhan ve Singh (2014); Kontogeorgopoulos vd. (2015)

Tablo 2’den de görüleceği üzere homestay turizmin yarattığı fırsatlar ve ortaya çıkardığı tehditler planlamanın, denetimin, eğitimin önemini ortaya koymaktadır. Bölgenin aşırı turizme bağımlı hale gelmesi sosyal yapıya, çevreye ve yerel halkın yaşamına zarar verebilir. Bu durumda, taşıma kapasitesini dikkate almak önemli gözükmemektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada, homestay turizm farklı yönleriyle ele alınmaya çalışılmıştır. Bu doğrultuda, homestay ile ilişkili motivasyon, kriterler, fayda ve tehditler ele alınmıştır. İncelenen çalışmalar homestay anlayışının turizm sektörü için görece yeni olduğunu (Bhuiyan vd., 2013) ve diğer konaklama işletmelerinden bazı yönlerden farklılık gösterdiğini ortaya koymuştur. Homestay kapsamında konaklama ile oteller arasında özel alanların sınırları açısından farklılık vardır. Homestay’de turist/ler bir aile yanında konaklar ve çeşitli yöresel faaliyetlerde bulunurken, otelde böyle bir durum söz konusu değildir (Ranasinghe, 2015). Özellikle ev sahibi kavramı diğer bütün konaklama türlerinden homestay’i ayırmaktadır.

Homestay, destinasyonda sosyal etkileşim sağlarken ekonomik bir değer de yaratmaktadır (Shukor vd., 2014). Malezya, homestay programını yerel halkın lehine olacak şekilde uzun yıllardır başarı ile yürütmektedir (Mapjamil vd., 2015). Diğer yandan destinasyonun çeşitli yönlerden zarar görmesi de muhtemeldir (bkz. Tablo 2). Dolayısıyla taşıma kapasitesi gözetilerek çevresel, sosyal ve ekonomik açıdan doğru yönetilmesi gerekmektedir.

Homestay turizm bağlamında Türkiye’yi ele aldığımızda sahip olduğu etnik çeşitlilik ve coğrafi zenginlik ile önemli bir potansiyele sahip olduğu söylenebilir. Homestay uygulamasına başlamadan önce yasal zemin oluşturulması önemlidir. Sonrasında, bir pilot bölge seçilerek (örn. Mardin) homestay kapsamında ev sahibi olma kriterleri belirlenip, eğitimler verilmelidir. Etkin bir homestay program ile (yapılacak yemekler, yürütülecek aktiviteler, ziyaret edilecek yerler vs.) başarı sağlandıktan sonra farklı destinasyonlar için de benzer programlar geliştirilebilir. Homestay sadece yabancı turistler için değil yerli turistler için de önemli bir turistik ürün olabilir. Böylece turistik ürün arzı çeşitlendirilerek mevsimsellik ve işsizlik gibi sorunların minimize edilmesi sağlanabilir.

Etik Kurul İzni

Bu makale etik kurul izni gerektiren bir çalışma grubunda yer almamaktadır.

Kaynakça

- Agyeiwaah, E., Akyeampong, O., & Amenumey, E. K. (2013). International tourists’ motivations to choose homestay: Do their socio-demographics have any influence?. *Tourism and Hospitality Research*, 13(1), 16-26.
- Ariff, N., Yassin, A., & Masram, H. (2015). Motivation towards homestay entrepreneurs: case study in the state of Johor. In 21st Pacific RIM Real Estate Society (PRRES 2015) Conference, 18-21 January 2015.
- ASEAN. (2016). ASEAN homestay standard. Jakarta: The ASEAN Secretariat. <https://www.asean.org/wpcontent/uploads/2012/05/ASEAN-HomestayStandard.pdf>
- Bhan, S., & Singh, L. (2014). Homestay tourism in India: Opportunities and challenges. *African Journal of Hospitality, Tourism and Leisure*, 3(2), 1-5.
- Bhuiyan, M. A. H., Siwar, C., & Ismail, S. M. (2013). Socio-economic impacts of home stay accommodations in Malaysia: A study on home stay operators in Terengganu state. *Asian Social Science*, 9(3), 42.
- Biswakarma, G. (2015). “When small things are impressive” Tourist Satisfaction towards Homestay in Nepal. *Asian Journal of Research in Social Sciences and Humanities*, 5(11), 52-74.
- Budhathoki, B. (2014). Impact of homestay tourism on livelihood: a case study of Ghale Guan, Lamjung, Nepal (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Norwegian University of Life Sciences, Ås).
- Dey, B., Mathew, J., & Chee-Hua, C. (2020). Influence of destination attractiveness factors and travel motivations on rural homestay choice: the moderating role of need for uniqueness. *International Journal of Culture, Tourism and Hospitality Research*, 14(4), 639-666.

- Hamzah, A. (2007). Malaysian homestays from the perspective of young Japanese tourists: The quest for Furusato. In *Asian tourism: Growth and change* (pp. 213-228). Routledge.
- Hussin, R., & Kunjuran, V. (2014). Sustainable community based tourism (CBT) through homestay programme in Sabah, East Malaysia. *Proceeding of the Social Sciences Research ICSSR*, 2014, 41-61.
- Jamal, S. A., Othman, N. A., & Muhammad, N. M. N. (2011). The moderating influence of psychographics in homestay tourism in Malaysia. *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 28(1), 48-61.
- Jamaludin, M., Othman, N., & Awang, A. R. (2012). Community based homestay programme: A personal experience. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 42, 451-459.
- Kontogeorgopoulos, N., Churyen, A., & Duangsaeng, V. (2015). Homestay tourism and the commercialization of the rural home in Thailand. *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, 20(1), 29-50.
- Malaysia.Travel. (2022, Temmuz 14). <https://www.tourism.gov.my/>
- Mapjabil, J., Ismail, S. C., Ab Rahman, B., Masron, T., Ismail, R., & Zainol, R. M. (2015). Homestays-Community programme or alternative accommodation? A re-evaluation of concept and execution. *Geografia*, 11(12).
- Ming Gu & Poh Poh Wong (2006). Residents' Perception of Tourism Impacts: A Case Study of Homestay Operators in Dachangshan Dao, North-East China. *Tourism Geographies*, 8(3), 253-273
- Misir, İ., Sezen, T. S., & Şahin, B. (2022). Mikoturizm Ve Toplum Temelli Turizm İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme. *Gastroia: Journal of Gastronomy and Travel Research*, 6(1), 139-155.
- Mohd Salleh, N. H., Othman, R., Nordin, N., Mohd Idris, S. H., & Shukor, M. S. (2014). The homestay program in Malaysia: Motivation for participation and development impact. *Tourism: An International Interdisciplinary Journal*, 62(4), 407-421.
- Mura, P. (2015). Perceptions of authenticity in a Malaysian homestay—A narrative analysis. *Tourism Management*, 51, 225-233.
- Muslim, H. F. M., Numata, S., & Yahya, N. A. (2017). Development of Malaysian homestay tourism: A Review. *The international Journal of Tourism Science*, 10, 65-74.
- Ranasinghe, R. (2015). Evaluation of homestay accommodation supply in Sri Lanka. *International Journal of Multidisciplinary Research and Development*, 2(2), 442-447.
- Seubsamarn, K. (2009). Tourist motivation to use homestays in Thailand and their satisfaction based on the destination's cultural and heritage-based attribute (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). University of Missouri.
- Shukor, S., Salleh, N. H. M., Othman, R., & Idris, S. H. M. (2014). Perception of Homestay Operators towards Homestay Development in Malaysia. *Jurnal Pengurusan*, 42.
- Tuncer, M. (2019). Bir toplum temelli turizm örneği olarak sonsuz şükran köyü. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7(16), 1027-1042.
- Williams, J. & Lawson, R. (2001). Community Issues and Resident Opinions of Tourism. *Annals of Tourism Research*, 28(2), 269–290.